

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Győri Ítélőtábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2011. március 17. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt I.r.vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Veszprém Megyei Bíróság 2010. április 28. napján kihirdetett 1.B.1039/2009/12. számú ítéletét I.r. és II.r. vádlott vonatkozásában **helybenhagyja** azzal, hogy az első fokú eljárásban II.r. vádlottat terhelő bűnügyi költség összegét 33.380 (harmincháromezer-háromszáznyolcvan) Ft-ban állapítja meg. Az első fokú eljárásban fennmaradt 100.614 (százezer-hatszáztizennégy) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

A másodfokú eljárás során 6.750 (hatezer-hétszázötven) Ft bűnügyi költség merült fel, melyet az állam visel.

I n d o k o l á s :

A Veszprém Megyei Bíróság a 2010. április 28. napján kihirdetett 1.B.1039/2009/12. szám alatti ítéletével II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 171.§ (1) bekezdése szerint minősülő garázdaság vétségében. Ezért 2 évre próbára bocsátotta. I.r. vádlottat az ellene testi sértés büntette (Btk. 170.§ (1) és (6) bekezdés I. fordulata) miatt emelt vád alól felmentette. Az eljárás során lefoglalt fafűrészelt elkobozta. II.r. vádlottat kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség egy részének megfizetésére, míg a fennmaradó, II.r. vádlottat érintő - kirendelt védő díjából adódó - költségről megállapította, hogy azt az állam viseli a vádlott személyes költségmentessége miatt.

Az ítélet ellen az ügyész I.r. vádlott terhére, felmentése miatt, az ítélet hatályon kívül helyezése és az első fokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében, míg II.r. vádlott esetében szintén terhére, pénzbüntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.

Az ítélet ellen II.r. vádlott is jogorvoslattal élt a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezést érintően.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség átiratában és képviselője a másodfokú nyilvános ülésen az ügyészi fellebbezést módosított formában tartotta fenn. A tényállást részben megalapozatlannak, hiányosnak ítélve azzal indítványozta kiegészíteni II.r. vádlott vallomása alapján,- amit e körben elfogadhatónak talált,- hogy „I.r. vádlott agresszív és provokatív fellépését követően közöttük kölcsönös, hangos szidalmazással kísért dulakodás alakult ki, melynek során I.r. vádlott kétszer megrúgta II.r. vádlott lábát, továbbá a fűrész nyelével megütötte mellkasának jobb oldalát.”

Az így kiegészített tényállás alapján I.r. vádlott bűnösségét a Btk. 271.§ (1) bekezdésében meghatározott és aszerint minősülő és büntetendő társtettesként elkövetett garázdaság vétségében kérte megállapítani. A Veszprém Megyei Főügyészséggel ellentétben I.r. vádlott életveszélyt okozó testi sértés büntetése miatt felmentését a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján már maga sem támadta. Álláspontja szerint ugyanis II.r. vádlott életveszélyes sérülései és az ítéleti tényállásban írt I.r. vádlott általi magatartás közt ok-okozati összefüggés ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, ugyanakkor II.r. vádlott vallomását is figyelembe véve I.r. vádlott vonatkozásában a jogos védelmi helyzet megállapításának sincs alapja. Az általa indítványozott tényállás kiegészítés mellett ugyanis az állapítható meg, hogy I. r. vádlott is a jogtalanság talajára lépett, amikor erősen felindult állapotban megjelent II. r. vádlott ingatlanánál, majd provokatív módon II.r. vádlottat szidalmazni kezdte, a fűrész a kerítésen átdobta, ezt követően II. r. vádlottal kölcsönös dulakodásba kezdett. Úgy ítélte meg, hogy a terhükre megállapított garázdaság vétsége miatt mindkét vádlottal szemben csak büntetés kiszabása jöhet szóba, azonban az enyhítő körülményekre figyelemmel a cselekményre előírt szabadságvesztésnél enyhébb büntetés, közérdekű munka kiszabását látta indokoltnak, megjegyezve, hogy az átiratot e körben annyiban pontosítja, hogy az általa indítványozott büntetéshez nem szükséges enyhítő szakasz alkalmazása. Az első fokú eljárásban felmentett és ezáltal a bűnügyi költség viselése alól is mentesült I. r. vádlott esetében a bűnügyi költség részben önálló, illetve II. r. vádlottal egyetemleges viselésre kötelezésre is indítványt tett azzal, hogy álláspontja szerint a II. r. vádlott orvosszakértői vizsgálatával felmerült bűnügyi költség megfizetése az első fokú bíróság rendelkezésével szemben nem terhelhető II.r. vádlottra, azt az államnak kell ez esetben viselnie.

A másodfokú nyilvános ülésen I. r. vádlott védője az ügyészi fellebbezés elutasítását és az első fokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

II.r. vádlott védője a fellebbviteli főügyészség indítványát a bűnügyi költség korrekciójára vonatkozó részében alaposnak találta, a joghátrány alkalmazására nézve azonban úgy foglalt állást, hogy az első fokú bíróság által alkalmazott próbára bocsátás is megfelelő, elegendő, a II. r. vádlottal szemben nem szükséges büntetés kiszabása.

I.r. vádlott a másodfokú nyilvános ülésen röviden megismételte az első fokú eljárásban előadott védekezését, mely szerint II.r. vádlott életét, testi épségét veszélyeztető támadásával szemben pusztán védekezett. Olyan provokatív magatartást, amelyre a fellebbviteli

főügyesség is hivatkozott, s amely a bűnösségének megállapítására alapot adhatna nem tanúsított.

II. r. vádlott vitatta vádlott-társa előzőekben előadott álláspontját. Az ügy megítélése szempontjából fontosnak tartotta kiemelni azt a körülményt, hogy az életveszélyes állapot bekövetkezéséig - folyamatosan meglévő tünetei ellenére - azért folytatta munkáját, mert felesége rokkantnyugdíjából nem tudtak volna megélni. Megjegyezte azt is, hogy egyébként a házi orvos - panaszai ellenére - sem diagnosztizált nála olyan sérülést, amely betegállományba vételét indokolta volna.

A fellebbezésekre tekintettel az ítéletábra a megyei bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírálta a Be. 348.§/1/ bekezdésének megfelelően.

Ennek során megállapította, hogy a megyei bíróság az eljárási szabályok maradéktalan betartása mellett teljes körű bizonyítást folytatott le. Részletesen kihallgatta a vádlottakat, azokat a személyeket, akik a tényállás megállapítása szempontjából releváns tényekre nézve információval szolgálhattak. Különös gonddal járt el az orvosi dokumentáció alapján észlelhető ellentmondásra tekintettel az azokat készítő személyek meghallgatása során, mindent megtett annak érdekében, hogy a II.r. vádlottnál később bekövetkező életveszélyes állapot kialakulásának eredetét, körülményeit illetően a tényállást megfelelően tisztázni tudja.

A tényállást a beszerzett bizonyítékok mérlegelésével állapította meg. A tényállás megállapítása szempontjából két körülményre kellett ekként a bizonyítékok értékelésével választ adnia. Hogy játszódtak le az események I. r. vádlott háza előtt, illetve hogy II.r. vádlottnak az I. r. vádlottól elszenvedett sérülése ok-okozati összefüggésbe hozható-e később bekövetkezett életveszélyes állapotával. Ennek során valamennyi bizonyítékot értékelési, mérlegelési körébe vonta, számot adott arról, hogy miért és mely bizonyítékokat fogadta el a tényállás alapjául.

A cselekmény napján történt kórházi ellátás dokumentációját, és az ezzel kapcsolatos, a vizsgálatot végző orvos, valamint a pár nappal később a II. r. vádlott ellátásában részt vett háziorvos vallomása alapján kétségesnek látta II.r. vádlott ezekkel ellentétes tartalmú vallomását, mely arra irányult, hogy panaszai ellenére nem az adott testrészére irányulóan folytattak vizsgálatot. II. r. vádlott erre és a sérülés keletkezését megelőző történésekre tett vallomását nem csak az orvosi ellátásában részt vett tanúk, de a vádlott nevelt lánya, **tanú 11** is cáfolták.

Ezen együttes bizonyítékértékelés eredményeként jutott az első fokú bíróság arra az álláspontra, hogy I. r. vádlott egyébként az eljárás során önmagához képest is lényeges eltérést mutató vallomásaira csak annyiban alapítható tényállás, amennyiben azt más bizonyíték nem cáfolja. A II.r. vádlott kapuja előtt történetekre nézve mindezek miatt I. r. vádlott vallomását fogadta el, amelyet a végső történéseket illetően II. r. nevelt lányának tanúvallomása is alátámasztott.

Ez a bizonyíték értékelés-mérlegelés megfelel a logika szabályainak, ezért a másodfokú eljárásban alappal nem támadható. Az első fokú bíróság ilyen bizonyítékértékelés eredményeként állapította meg azt a tényállást, amely egyértelműen I. r. vádlott jogos védelmi helyzetben való cselekvőségének levonására adott alapot. Ennek a tényállásnak, a fellebbviteli főügyészség képviselője által indítványozott, a II. r. vádlott előadására alapozott „kiegészítése” az első fokú bíróság által mérlegelt bizonyítékok átértékelésével, az I. r. vádlott felmentéséhez vezető tényállástól teljes egészében eltérő, I. r. vádlott elítélését megalapozó tényállás megállapítására irányult. Ez pedig az ítélet tábla megítélése szerint a Be. 352.§ /1/ bekezdés a/ pontja alá, mint a tényállás kiegészítése, pontosítása nem illeszthető.

A másodfokú bíróság a Be.352.§ /1/ bekezdés b/ pontja szerint az első fokú bíróság által megállapítotthoz képest csak az esetben állapíthat meg eltérő tényállást, ha az a vádlott felmentéséhez, vagy vele szemben az eljárás megszüntetéséhez vezet. A felmentett vádlott bűnösségének kimondására, az ezt megalapozó bizonyítékok átértékelésének eredményeként megállapított eltérő tényállás alapján nincs törvényes lehetőség. Az ítélet megalapozatlansága a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően a másodfokú eljárásban nem kiküszöbölhető, csak az ítélet hatályon kívül helyezésével és megismételt eljárás lefolytatásával lenne egyébként is orvosolható.

Az ítélet tábla azonban úgy találta, hogy az első fokú bíróság által megállapított tényállás a törvényesen értékelt bizonyítékokon nyugszik, megalapozatlansági hibákban nem szenved, ezért ezt a tényállást tekintette maga is irányadónak határozata meghozatalakor a Be. 351.§ /1/ bekezdése szerint.

A tényállás alapján helyesen vont következtetést az első fokú bíróság II. r. vádlott bűnösségére. Helyes a bűncselekmény megnevezése, jogi minősítése és az ehhez fűzött indokolás is. A büntetés kiszabása során a megyei bíróság teljes körűen és helytállóan feltárta a büntetéskiszabási tényezőket, ezek összevetése alapján foglalt állást abban a kérdésben, hogy a II. r. vádlottal szemben nem szükséges a bűncselekményre a törvényben előírt büntetés kiszabása, a büntetési célok intézkedés, próbára bocsátás alkalmazásával is elérhetők. Az ítélet tábla úgy találta, hogy ez az eljárása az első fokú bíróságnak nem kifogásolható, nincs olyan ok, amely büntetés kiszabását indokolná. A bíróságnak nincs arról tudomása, hogy a cselekmény elkövetésekor büntetlen előéletű II.r. vádlott azóta ismét összeütközésbe került volna a törvénnyel, így alappal lehet bízni abban, hogy a megyei bíróság által alkalmazott intézkedés is eredményre vezet.

I. r. vádlott esetében a megyei bíróság két okból sem látta megállapíthatónak a terhére rótt, vagy akár egyéb maradék bűncselekményben történő bűnösségének kimondását. Indokolta ezt egyrészt a beszerzett orvosszakértői vélemény adataiból levont következtetésével, másrészt az I.r. vádlott vonatkozásában fennálló jogos védelmi helyzettel. Mindkét érvelése helytálló. A büntetőjogi felelősség szempontjából ezen belül a jogos védelmi helyzet kérdésének van döntő jelentősége, hiszen, ha ez megállapítható, akkor a tényállás alapján az is kimondható, hogy I. r. vádlott a védekezése során nem lépte túl az arányosság követelményét, elhárító magatartása adekvát volt a II. r. vádlott támadásához képest. Ebből adódóan az I. r. vádlott részéről történő bántalmazás és a II. r. vádlott vonatkozásában

később bekövetkezett életveszélyes állapot közti ok-okozati összefüggés vizsgálata akkor bírna relevanciával az ügy eldöntése szempontjából, ha a jogos védelmi helyzet tekintetében az adott körülményeket vizsgálva nemleges választ kellene adni. Mindemellett azonban meg kell jegyezni, hogy helyes bizonyíték értékelés eredményeként jutott az első fokú bíróság arra a megállapításra is, hogy a bántalmazás és a később bekövetkezett életveszélyes állapot közt közvetlen ok-okozati összefüggés nem állapítható meg.

Az ítélet tábla az irányadó tényállás alapján a megyei bírósággal egyezően arra a meggyőződésre jutott, hogy I. r. vádlott a II. r. vádlott által életét, testi épségét közvetlenül veszélyeztető magatartás elhárítása érdekében cselekedett, I.r. vádlott részéről olyan, akár verbális, vagy tettleges megnyilvánulás nem történt, amely ezáltal őt is a jogtalanság talajára helyezte volna. Ennek hiányában pedig azon magatartása miatt, amelyet védekezésnek kifejtett és önmagában nézve valóban kimerítené akár a garázdaság vétségének törvényi tényállását is, büntetőjogi felelősségre nem vonható. Itt szükséges megjegyezni, hogy amennyiben az I. r. vádlott javára jogos védelmi helyzet nem lett volna megállapítható, nem csak a fellebbviteli ügyészség által indítványozott garázdaság vétségben, hanem vele halmazatban könnyű testi sértés vétségében is ki kellene mondani I. r. vádlott bűnösségét a vádirati és az ítéleti tényállás alapján is. Mindkettő tartalmazza, hogy II.r. vádlott a jobb alsó bordáknak megfelelő bőrterület sávszerű lágyrész zúzódásos sérülését szenvedte el, amely 8 napon belül gyógyult. Ezt a sérülést a bántalmazás keretén belül a vád a bal alsó bordák sérülése okozta életveszélyt okozó testi sértéssel együtt, annak részeként kezelte. Ekként a súlyosabban minősülő életelleni bűncselekmény miatti felelősségre vonás hiányában, az ügyészi vád alapján a könnyű testi sértés vétségének minősülő cselekményt is értékelni kellene, az emiatti eljárásnak nem képezhetné esetleges akadályát ez esetben, hogy a sértett joghatályos magánindítványt nem terjesztett elő.

Összességében tehát az ítélet tábla törvényesnek ítélte I. r. vádlott felmentését az ellene felhozott vád alól és azt is helyesnek találta a megyei bíróság indokolásával egyetértve, hogy a jogos védelmi helyzet miatt egyéb, maradék bűncselekményekben sem állapította meg a vádlott bűnösségét.

A fellebbviteli főügyészség indítványát annyiban helyesnek találta a másodfokú bíróság, hogy a II. r. vádlott orvosszakértői vizsgálatával felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezés az első fokú bíróság részéről a törvénynek nem megfelelően történt. Az I. r. vádlott felmentése mellett az ő vonatkozásában felmerült - II.r. vádlott orvosszakértői vizsgálatából eredő - díj ez esetben az államot terheli, ezért az ítélet tábla- ennyiben korrigálva- a megyei bíróság ítéletét a Be. 371.§ /1/ bekezdése alapján helybenhagyta.

G y ő r , 2011. március 17. napján

Dr.Nagy Zoltán sk..Takácsné dr.Helyes Klára sk.
a tanács elnöke a tanács tagja, előadó

.Csák Csilla sk.
a tanács tagja

Záradék:

Ezzel a végzéssel a Veszprém Megyei Bíróság 2010. április 28. napján kelt 1.B.1039/2009/12. szám alatti ítélete I.r. és II.r. vádlottak vonatkozásában a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

G y ő r , 2011. március 17. napján

.Nagy Zoltán sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó: